

Kajuit Nieuws

Kerst 2021

De spreekbuis van Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100
jaargang 62 - nummer 3

OUDE ZIJDS 100

Adem

Colofon

Kajuit Nieuws - jaargang 62, nummer 3, Kerst 2021

Mensen uit alle hoeken van de samenleving vormen samen de Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100. In de binnenstad van Amsterdam en daarbuiten willen wij in leven en werken het Evangelie van Jezus Christus present stellen. Oudezijds 100 biedt concreet hulp door inloop, maatschappelijke opvang, begeleid wonen, medisch maatschappelijk werk en medische zorg voor onverzekerden.

De woongemeenschap functioneert hierin als groot gezin en oefenschool, die de hulpverlening ondersteunt. Sinds haar ontstaan is de gemeenschap een plek waar christenen met verschillende achtergronden hun dagelijks leven delen. Als werkplaats voor oecumene zoeken we wat ons bindt.

De gemeenschap Spe Gaudentes vormt de kern van het grotere geheel van Oudezijds 100 en draagt verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen van de gemeenschap.

Abonnement & informatie

Een abonnement op het Kajuit Nieuws kan ieder moment ingaan. Mail naar communicatie@oudezijds100.nl en u krijgt het Kajuit Nieuws thuisgestuurd. De richtprijs is 10 euro per jaar.

Wilt u meer weten over onze gemeenschap? Neem dan een kijkje op onze website www.oudezijds100.nl of neem contact met ons op (zie achterzijde). We sturen u graag informatie toe.

Steun ons

U kunt ons helpen door voor ons te bidden, ons werk financieel te ondersteunen (zie achterzijde) of als vrijwilliger met ons mee te werken in Amsterdam of Maria ter Claesze in Friesland.

Productie

Dit nummer van het Kajuit Nieuws werd opgemaakt en gedrukt bij Print2Pack te Duiven.

Redactie: br Rik Florentinus sg, zr Lyke Florentinus-Boiten sg, fr. Rolf Boiten sg, Maarten Klok, Merel Knipping en Maria Koelewijn.

Inhoudsopgave

Vriendenbrief	3
Interview met Paul Macco	6
ADEM	8
Kerst op Oudezijds 100	10
Het mysterie van Kerstmis	11
Donatie NRC Lezersfonds	13
Kroniek	14

Vriendenbrief

Adem

Amsterdam, december 2021

Beste vrienden van de communautaire gemeenschap
Oudezijds100,

Ook deze kersteditie van het Kajuit Nieuws
staat in het teken van ons jaarthema 'adem'.

Het was Gods Geest, zijn adem, die de schepping creëerde en leven in de longen van Adam blies. Het was ook deze Geest die Maria bezocht en leven inblies in de 'Tweede Adam', geboren in een stal.

Wij kunnen Kerst vieren dankzij het werk van de Heilige Geest en de bereidwilligheid van

Maria, een jong meisje dat zei: 'Hier ben ik, dienaars van de Heer; laat het met mij zijn naar uw woord.' Maria had ook 'nee' kunnen zeggen. Maar ze zei 'ja' ondanks, naar alle waarschijnlijkheid, alle angst en onzekerheid. Zij aanvaardde haar opdracht en droeg dit 'Nieuwe Leven' de wereld in. Zij maakte het verborgene zichtbaar.

Ook vandaag de dag is een ieder, net als Maria, geroepen om Christusdrager voor de wereld te zijn.

Als je je realiseert hóe de Heilige Geest betrokken was bij het begin van de hele schepping, maar ook bij het verhaal van dat, eigenlijk hele gewone meisje Maria, dan mag je je afvragen hoe deze zelfde Heilige Geest, vandaag, in en mét jou aan het werk is.

Ook nu nodigt de Geest van God ons uit en vraagt hij om onze medewerking om zijn scheppende kracht zichtbaar te maken. Ja, wij worden uitgenodigd om mede-scheppers te zijn: hier en nu!

Terwijl we aan de vooravond van een nieuw jaar staan, kijken we terug op het afgelopen jaar: een jaar vol lijden en verlies. Kerst is een goede tijd, een goede gelegenheid om terug te kijken: hoe heb ik in het afgelopen jaar mijn deel gehad aan Gods scheppingswerk? Wat heb ik gedaan om een ander genezing, hoop of vreugde te brengen? Het kan dat vriendelijke woord zijn geweest, die kaart die ik stuurde, de glimlach die ik gaf, die maaltijd die ik maakte en bracht bij iemand die aan huis gebonden was... In het kleine het perspectief van het grote zien, in de kleine handeling het werk van de Geest (h)erkennen: 'veracht niet de dag van de kleine dingen' (Zacharia 4).

Behalve het terugblikken op het afgelopen jaar, kijken we aan het begin van een nieuw jaar vooruit; naar de uitdagingen van de komende

twalf maanden. Waar zal God mij uitnodigen om deel te nemen aan zijn scheppingswerk? Waar zal ik de kans krijgen om God te dienen in het werk waartoe we allemaal zijn geroepen. Ik hoor de zucht al: 'Ik ben daar niet voor geroepen, ik ben aan het eind van een bewogen (corona) jaar moe, en houd mijn adem in voor wat nog komen gaat'. Maar juist nú mogen de woorden uit Zacharia klinken: 'Niet door eigen kracht of macht zal hij slagen, zegt de Heer van de hemelse machten, maar met behulp van mijn Geest'. Met die hulp kunnen wij, angstig en bevend, als Maria zeggen: 'Hier ben ik!'

Ik wens jullie een ademvol 2022.

br Rik Florentinus
Prior

Luchtzuiverende planten

Planten verbeteren de luchtkwaliteit. Ze nemen CO₂ in zich op en zetten deze om naar zuurstof, waardoor de lucht zuiverder en aangener wordt en schadelijke stofdeeltjes geneutraliseerd worden. Op Oudezijds 100 willen we daarom graag wat meer grote planten aanschaffen. In onze kantoorruimtes is het bovendien niet altijd mogelijk om een raam open te zetten of om voldoende te ventileren, met name in de winter. Ook onze binnenplaats zouden wij graag wat groener maken.

Wij schatten de kosten om onze gebouwen op te frissen met planten op ongeveer 500 euro. Wilt u ons helpen? Alle bijdragen, groot of klein, zijn van harte welkom!

Wilt u hieraan bijdragen of de activiteiten van Oudezijds 100 op een andere manier steunen?

Kijk dan op www.oudezijds100.nl/steunons of de facebookpagina van Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100, waar we

u op de hoogte houden van lopende en toekomstige projecten. Om het u gemakkelijk te maken, kunt u ook direct via onze website doneren.

Wij bedanken onze donateurs voor alle bijdragen die we mochten ontvangen na onze vorige oproepen. Wij zijn heel dankbaar dat u ons een warm hart toedraagt!

Interview met Paul Macco

Arts op de Kruispost

door Maria Koelewijn

Wie ben je en hoe ben je op de Kruispost terechtgekomen?

Mijn naam is Paul Macco en ik werk nu elf jaar als arts op de Kruispost. Ik ben 45 jaar huisarts geweest in Purmerend. Ik was al jong opleider in het AMC en begeleidde toen een vrouwelijke aio, die op de Kruispost werkte. Wat zij vertelde vond ik zó interessant, dat ik dacht: na mijn pensioen ga ik ook voor de Kruispost werken. Toen ik met pensioen ging, heb ik meteen de Kruispost gebeld en kon ik hier komen werken.

Wat was je motivatie om juist hier op de Kruispost te gaan werken?

Dat je wat kon doen voor de minder bedeelden. In de jaren tachtig, de beginjaren van de Kruispost, kwamen er vooral veel (verslaafde) zwervers op het spreekuur, Nederlanders, maar vooral ook niet Nederlandse Europeanen. Toen

ik zelf in 2011 begon, bestond de populatie grotendeels uit autochtone Nederlanders en een kleine groep gastarbeiders. Nu zien we veel meer migranten van buiten Europa aan de deur. Dat maakt het werken anders, maar niet minder boeiend; zeker ook zorgelijker, de mensen hebben nauwelijks rechten waar je op kunt voortbouwen ter aanvulling van de noodzakelijke medische zorg.

Kun je aangeven wat de verschillen zijn tussen spreekuur houden op de Kruispost en in een reguliere huisartsenpraktijk?

Het is een wereld van verschil. Enerzijds ben je heel basaal bezig, anderzijds is de hulpbehoefte vaak veel groter dan bij patiënten binnen een regulier spreekuur. De patiënten hier hebben grotere nood, meestal spelen ook huisvestingsproblemen en er is veel armoede. Ook de problematiek is meer divers en mensen komen vaak met meerdere klachten tegelijk. Een mooi verschil is er ook: je kunt veel meer tijd en aandacht geven aan iedere afzonderlijke patiënt. In een huisartsenpraktijk duurt een consult tien minuten, hier zo lang als nodig is. De wachtkamer zit vol, maar moeten wachten vinden de meeste van deze patiënten erbij horen. Vooral in de winter, het is hier dan heerlijk warm en er is tijd om het mobieltje even op te laden. Vóór corona kregen ze ook nog een lekker kopje koffie of thee tijdens het wachten. Het is een heel ander sociaal gebeuren!

Waar haal je voldoening uit in je werk als arts op de Kruispost?

De voldoening krijg ik uit het feit dat de mensen heel dankbaar zijn, veel dankbaarder dan patiënten in een reguliere praktijk. Je

biedt ze een luisterend oor en ze voelen zich erkend; ze krijgen het gevoel dat ze belangrijk zijn. Daarnaast kun je ze vaak echt helpen, fysiek of psychosociaal, maar alleen een bemoedigend woord kan ook al helend zijn! Wat ook fijn is: alle collega's hier zijn bevlogen en hebben een groot hart voor de Kruispost.

Hoe belangrijk is het dat de Kruispost er is en blijft bestaan?

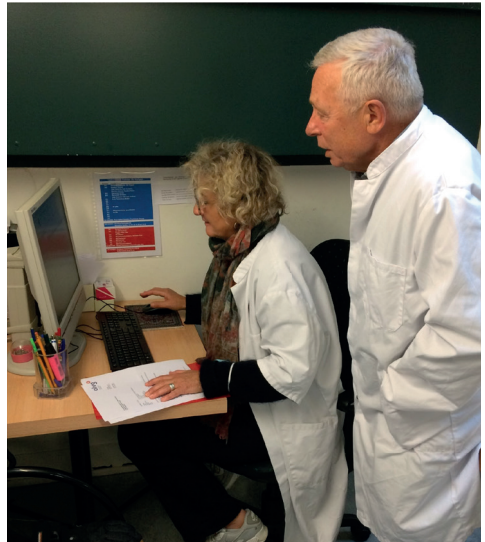
De Kruispost is een eerstelijnsvoorziening, er wordt basale hulp geboden. Het is veilig, patiënten weten dat we niet van de gemeente zijn, er geen politie rondloopt en dat er niks wordt gedaan met hun gegevens. Dat de Kruispost verbonden is aan de gemeenschap, maakt het ook bijzonder. Dankzij de gemeenschap bestaat de Kruispost en ook vind ik het onderdeel maatschappelijk werk, zoals dat in deze situatie wordt uitgevoerd, erg goed en een grote meerwaarde hebben. Ik ben ook verwijzer naar deze medewerkers, omdat ik weet dat de patiënten bij hen een goed en luisterend woord vinden. Kruispost en gemeenschap vullen elkaar aan. De manier waarop wij hulp bieden is uniek in Amsterdam en nodig, zo blijkt uit het aantal patiënten dat we wekelijks op het spreekuur krijgen.

In 2020 kregen we te maken met de coronapandemie. Hoe was dit voor de Kruispost?

De pandemie is een ramp. Het selecteren van patiënten is moeilijk, maar je wilt covid buiten de deur houden. In het begin droegen we pakken, brillen en kappen. Nu is het wat soepeler, omdat een groot deel van de mensen gevaccineerd is. Het was voor een aantal artsen een hele tijd onmogelijk fysiek spreekuur te houden, door eigen kwetsbaarheid of die van een partner. Ik heb een jaar lang alleen telefonisch spreekuur gehouden.

Het thema op Oudezijds 100 is dit jaar ADEM. Wat roept dit thema bij je op bij het werken op de Kruispost?

Natuurlijk de ellende door corona: de longproblemen, maar metaforisch gezien is adem hier ook ontzettend belangrijk. Mensen komen vaak onttrederd binnen, soms letterlijk buiten adem. Voor het eerst sinds lange tijd is er dan iemand die zegt: ga rustig zitten, kom eerst eens even op adem. Als we ze dan ook nog kunnen helpen, mede dankzij het maatschappelijk werk, dan kunnen ze écht op adem komen. Dat vind ik in de kern, in de vezels van de Kruispost zitten.

DE

Kerst op Oudezijds 100

Het mysterie van Kerstmis

door Maarten Klok

Met kerst vieren wij dat God mens is geworden. Dat hij geboren is uit een maagd. En dat dit nog kleine kwetsbare kind een vrededorst en redder van de wereld wordt genoemd. Het verhaal hebben we vaak gehoord. En als je er in groot bent gebracht kun je een zekere vanzelfsprekendheid ervaren. In gesprek met een collega of vriend die – zoals de meesten – niet meer geworteld is in het christelijk geloof, verdwijnt de vanzelfsprekendheid snel naar de achtergrond. Je hebt echt die ánder nodig om je te realiseren hoe ongelooflijk dit verhaal is.

Niet voor niets wordt er in de Kerk van geloofsgeheimen gesproken – mysteries. De geloofsbelijdenis (het credo) staat er vol mee: 'Hij heeft het vlees aangenomen door de heilige Geest uit de Maagd Maria, en is mens geworden.' Om die reden wordt er in de kerstliturgie bij het *Et incarnatus est* (hij heeft het vlees aangenomen) door iedereen geknield. Voor geloofsgeheimen kniel je. Je doet dat niet alleen: met de geloofsgemeenschap van alle eeuwen, tijden en plaatsen zing je ze, staande. Als je zelf moeite hebt om de geloofsgeheimen te volgen, dan zing je ze binnen, en anders zingen anderen voor jou.

Het Christuskind wil dat wij met andere ogen naar de werkelijkheid gaan kijken. En wij, wij hebben daar moeite mee. Het kind wordt geboren in een stal, omdat er voor hem geen plaats is. Niet machtigen verheugen zich over zijn geboorte, maar herders. Wij zijn geneigd op te kijken naar mensen met macht, aanzien en status. Van hén verwachten wij het. Daarom hebben de volgelingen van Jezus later ook zoveel

moeite om in dit kind – dat later zal worden gekruisigd – een verlosser te zien. Als de menigte kan kiezen tussen Barabbas (een opstandeling die met geweld het koninkrijk wil vestigen) of Jezus, dan kiest het volk voor Barabbas. Het stelt ons voor de vraag: waar vertrouwen en bouwen wij op? Waar en waarin zoeken wij God?

In het kind van Bethlehem en de gekruisigde, wil God ons leren dat wij hem kunnen treffen op onvermoede plaatsen. Gods kracht wordt in zwakheid openbaar. Wij vinden hem niet in spierballentaal en machtsvertoon. Niet in politieke leiders die zichzelf overschreeuwen, niet in mensen die alles op de rit hebben en zich in zelfgenoegzaamheid hebben verloren. Het is een oud woord, maar ik denk dat wij God vinden in de gebrokenheid. In die gebrokenheid komt

hij tot ons. In de melaatse, in hen die in het donker het licht niet meer zien, in vluchtelingen opeengepakt in kampen, in de kinderen die in Thailand onze kleding naaien, in iemand zonder verblijfspapieren die een beroep op ons doet. En wij vinden hem dáár waar mensen zich onbaatzuchtig wegschenken: in volledige zelfgave, zoals Christus ons dat aan het kruis heeft voorgedaan.

In deze zelfgave vinden wij de diepe vreugde, 'verrijzenisvreugde' omdat de liefde het laatste woord heeft. Het zijn geheimen – en ze staan ver af van dat wat wij dagelijks inademen. Niet voor niets schenkt God daarom zijn levensadem (ruach). Die levensadem is er al bij de schepping.

Het vreugdevolle van Kerstmis is dat God ons menszijn heeft gedeeld. Christus heeft daarmee zijn schepping omarmd. Hij heeft ons het ware menszijn voorgedaan. Niet alleen om een voorbeeld te geven, om inspiratiebron te zijn (dat ook), maar om ons in deze nieuwe mens te laten delen. God werd

mens, opdat de mens God kon worden, zoals de heilige Augustinus ergens schrijft. Op deze mysterieuze wijze wil God zijn schepping vernieuwen.

Dat alles lijkt nog ver weg. Waarom is dat Koninkrijk zo moeilijk vindbaar? Misschien moeten we op de juiste plek zoeken en heeft dat Koninkrijk een andere gestalte dan wij in eerste instantie denken. En misschien helpt het om iedere dag opnieuw bewust stil te staan bij dat wat wij inademen. De Schrift leert ons dat wij niet de eersten zijn die het op de verkeerde plaats zoeken.

Geloofsgeheimen worden gevierd. Ook als je het geheim niet ten volle begrijpt – want wie verstaat het geheim ten volle? Maar geheimen hebben de eigenschap iedere keer weer iets anders prijs te geven. Daarom zijn wij op Kerstmis nooit uitgekeken. En daarom zingen wij ieder jaar opnieuw: Komt, laten wij aanbidden, komt, laten wij aanbidden, laten wij aanbidden die Koning!
Zalig kerstfeest.

Donatie NRC Lezersfonds aan de Kruispost

Begin november vond in de prachtige Kapittelzaal op Oudezijds 100 een bijzondere overhandiging plaats. Marie-Louise Tiesinga-Autsema, voorzitter van het NRC Lezersfonds, reikte een donatie uit van maar liefst 60.000 euro.

Dit bedrag is bestemd voor de implementatie van het nieuwe huisarstensysteem op de Kruispost. Er is inmiddels een project- en klankbordgroep opgericht en deze groep zal vanaf de werkvloer alle input verzorgen.

Het was een feestelijk moment, waarbij communityleden, bestuursleden en genodigden samen proostten op deze mooie donatie.

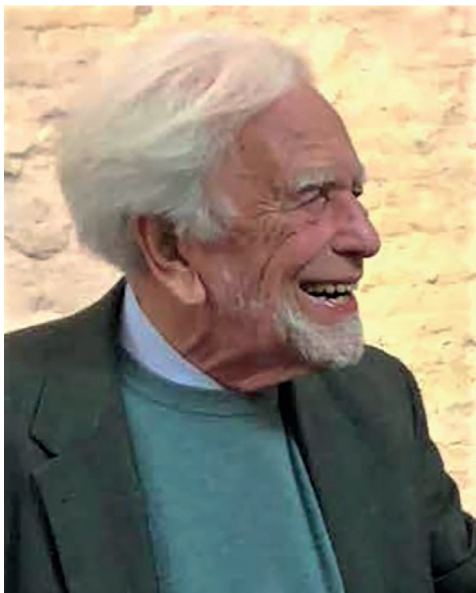
Wij zijn Marie-Louise Tiesinga en het NRC Lezersfonds heel erg dankbaar.

Kroniek

door fr. Rolf

KERST 2021

Waarom gingen Jozef en Maria toch naar Bethlehem?

Vraag met een heel prozaïsch antwoord.

Niet om daar Kerst te vieren, ook niet als toeristisch reisje of vakantie; nee, de reis naar Bethlehem had een heel prozaïsch doel: er moest met de fiscus iets worden geregeld! Er wachtte namelijk een aanslag in de vermogensbelasting over een stukje grondbezit van de familie; geen aantrekkelijk onderwerp en daarenboven op een heel ongelukkig moment: juist kort voor Maria's bevalling.

Het was te ver naar Bethlehem om er een voettocht van te maken en een reis met een comfortabele Tesla hoorde ook niet tot de

opties. Maar onder de reële mogelijkheden was er wel een ander vervoermiddel, een soort 'Eendje- avant la lettre', het vervoermiddel dat Jozef placht te gebruiken voor zijn transport van timmerwerk bouwmaterialen: een ezeltje, dat werd gepromoveerd tot ambulance voor de aanstaande moeder. Zo waren Jozef en Maria, gelukkig nog net vóór de bevalling had ingezet, in Bethlehem aangekomen.

Op zichzelf een heel gewoon verhaal. Je zou je kunnen afvragen waarom deze geschiedenis nu al meer dan 2000 jaar altijd maar weer wordt verteld. Als je er een titel voor zou willen bedenken, zou je boven dit kerstverhaal kunnen schrijven: 'Een bijzondere Verbinding.'

In het 'Grote Boek' staan veel van dergelijke prachtige verhalen, waarvoor zulke kernwoorden als 'Verbinding', als samenvatting zouden kunnen fungeren. Een soort sleutel die je altijd weer nodig hebt om te ontdekken, dat het in die verhalen niet gaat over: 'lang, lang geleden was er eens.....'. Nee, want deze verhalen hebben meestal een dubbele bodem. Er is 'Iemand' die je iets speciaals wil zeggen, iets dat jou anders wellicht zou ontgaan.

Wij mensen zijn niet alleen hardhorend, maar daarenboven ook nog hardléers. Veel van het nieuws van alledag gaat ongemerkt aan ons voorbij. Als we niet oppassen, verschrompelt ons leven door gebrek aan aandacht, we degenereren tot een soort zombies. Dan wordt ook het kerstverhaal gereduceerd tot een commercieel, romantisch vertelsel, waarmee we in feite wezenlijk niets te maken hebben.

Om een ander voorbeeld te noemen: in het verslag over de Bruiloft van Kana (Joh. 2:1-12)

lijkt het op het eerste gezicht of de auteur Johannes eigenlijk alleen maar op weg was gegaan naar een soort goedkope braspartij: én zonde van het geld én zonde van de tijd! Niets is echter minder waar. Wij moeten dieper graven! Dan ontdekken we dat het de schrijver gaat om een belangrijke 'message', bedoeld voor alle lezers, al meer dan 2000 jaar, ook voor de lezer van vandaag: Die Bruiloft van Kana gaat ook ons aan!

Zowel in het verhaal van Kerstmis als in dat van de Bruiloft in Kana, en in vele andere voor ons bestemde berichten uit het 'Grote Boek', gaat het steeds weer om het onderwerp 'Verbinding'. Onze grote leermeester en 'père spirituel', Mr. van der Hoeven, stelde ons in zijn bijbellessen altijd maar weer de vraag: 'Maar waar gaat het om? Wat is de wezen-

lijke bedoeling van dit verhaal?'. Die vraag is meer dan ooit van essentieel belang! Wij moeten dieper graven naar de geheimen, de ware inhoud van wat ons wordt gezegd; juist in deze en ónze eenzame tijd van verbroken verbindingen. Onze cultuur wacht al meer dan 2000 jaar, telkens opnieuw, op het Kind dat tot ons komt 'uit onze duistere wolken' om ons te 'Verbinden'. Daartoe vermenigvuldigt Hij ons schaarse brood. Ook schenkt Hij ons in overvloed Zijn bruiloftswijn. Johannes verwoordt dit bericht met het woord 'arche': begin, kern van het Evangelie.

Het grote geheim dat ons allen met de Bruidegom verbindt en.....met elkaar.

Gezegende Kerst!

fr. Rolf s.g.

OUDE ZIJDS 100

Communitaire Gemeenschap Oudezijds 100
Oudezijds Achterburgwal 100
1012 DS Amsterdam
020 6266634
info@oudezijds100.nl
www.oudezijds100.nl

Voor giften:
Stichting Vrienden van Oudezijds 100
ING 56295
IBAN NL80INGB 0000056295
BIC INGBNL2A

